

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यः, द्वितीयवर्षम् (व्याकरणम्) (पञ्चमपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

आचार्यः, द्वितीयवर्षम् (व्याकरणम्) - पञ्चमपत्रम्

विषयः - (क) स्वशास्त्रीयेतिहासः 50 अङ्काः । (ख) स्वशास्त्रीयनिबन्ध 50 अङ्काः। पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 02 x 20 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note - This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. अष्टाध्यायी केन रचिता ?
2. नागेशभट्टस्य पितुर्नाम किम् ?
3. पुरुषोत्तमदेवविरचितो ग्रन्थो लेखनीयः ।
4. भट्टोजिदीक्षितस्य कृतिद्वयं लिखन्तु।
5. नागेशभट्टस्य ग्रन्थद्वयं लिखत ।
6. पदसंज्ञा केन भवति ?
7. अष्टाध्याय्यां कति आचार्याः स्मृताः ?
8. काशिका केन प्रणीता ?
9. धातुपाठः केन रचितः ?
10. स्फोटः कतिधा ?
11. धात्वर्थः कः ?
12. आख्यातपदस्य कोऽर्थः ?
13. भूषणसारकारः कः ?
14. प्रादयः कति ?
15. व्याकरणस्य मुख्यप्रयोजनानि कानि ?
16. वार्तिकानि केन रचितानि ?
17. प्रदीपटीकाकारः कः ?
18. वाक्यपदीये कति काण्डानि सन्ति ?
19. न्यास टीका केन रचिता ?
20. भाष्यस्य लक्षणम् किम् ?
21. लघुशब्देन्दुशेखरः कस्य टीका विद्यते ?
22. पस्पशाह्निकम् कस्मिन् ग्रन्थे वर्तते ?
23. अधिकरणे का विभक्तिः ?

24. वाक् कतिविधा ।
25. सिद्धाक्रियायाः उदाहरणम् किम् ?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः अङ्काः- 08 x 05 = 40
निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. लक्ष्यलक्षणे व्याकरणम् इत्यस्य स्वारस्यं प्रतिपादयत ।
2. सिद्धान्तकौमुद्याः वैशिष्ट्यं प्रतिपादयन्तु।
3. व्याकरणसिद्धान्ते अपभ्रंशेषु शक्तिरस्ति न वा । प्रतिपादनीयः।
4. स्फोटतत्त्वं विशदयत ।
5. महाभाष्यरीत्या मुख्यप्रयोजनानि निरूपयत ।
6. आख्यातार्थः भूषणकारमते प्रतिपादनीयः ।
7. पुरुषोत्तमदेवस्य परिचयं लिखन्तु
8. भट्टोजिदीक्षितस्य परिचयः प्रदेयः ।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ अङ्काः- 10 x 02 = 20
निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. परमलघुमञ्जूषाग्रन्थस्य वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।
2. अनादिनिधनं ब्रह्म.. श्लोकं विलिख्य यथाग्रन्थं विशदयत ।
3. कौण्डभट्टस्य परिचयो देयः।
4. स्वसिद्धान्तानुसारेण धात्वर्थं निरूपयत।

Filename: a 5
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 12/4/2023 4:34:00 PM
Change Number: 39
Last Saved On: 12/8/2023 3:58:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 80 Minutes
Last Printed On: 12/8/2023 3:58:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,228 (approx.)
Number of Characters: 7,003 (approx.)